

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dispositio Et Perioche Historiae Evangelicae Per IIII.
Euangelistas contextæ, necnon Actuum apostoloru[m],
Epistolaru[m] quoq[ue] Pauli XIII. & Canonicaru[m] VII.**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1553

VD16 B 9605

Liber VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35634

EVANGELIUM

consoletur mōerentes animos, & incite& ad uehementis
pietatis studium. Hinc uero paulo copiosius differit de
paracleto siue spiritu sancto, ac apertissime dicit se bre-
ui tradendum in manus hominum peccatorum: sed ita
interim seruandum fore mundum.

LIBER VIII.

Cap. 15.

Præsentia
Christi in
ecclesia.

AB S O L V T A prima parte orationis domini Iesu à coena habitæ ad discipulos dilectos, uenimus nunc ad secundam, quæ in itinere uersus momem oliuarum dicta uidetur, ac 15. & 16. cap. comprehenditur. Cohæret ea cum superioribus ad hunc modum. Sæpe iam dixerat dominus se ex hoc mundo ad patrem abiturum, interim ne discipuli se deserendos planè arbitrarentur, adiecit se unā cum patre & sancto spiritu uenturum ad ipsos, ac in ipsis mansionem facturos, si modo præcepta eius seruare pergant. Id iam ueluti repetens quasiq; expoliens elegantissima uitis palmitūq; parabola in medium prolata luculentissime differit de immanentia, ut sic dicam, siue præsenzia ipsius in ecclesia, adeoq; de uera Christi & sanctorum communione, quod inquam spiritu, uirtute & operatione euidentius in nobis sit mansurus, si modo nos per fidem & dilectionem manserimus in ipso. Et certe hoc nomine co-

piosissim

piosius paulo agit de dilectione. Obiter autem ex dignitate fidelium differit, quos amicos non seruos appellat. Rursus ne superbirent, addit hoc eis gratuita dei electione obuenisse, qui elegerit ut abeant & copiosum fructum afferant. Cæterū discipuli iam iam sentire incipiebant quanta ipsis subeunda forent pericula, iccirco metuebant sibi non mediocriter. Dominus ergo confirmans eorum mentes, multa & uaria disputat de cruce & tolerantia, iterumq; paracletū promittit qui in turbis & persequutionibus incitet, animet atq; confirmet.

Præterea de huius effectibus uiribus atq; officio Cap. 16. multa magna cum utilitate disputat, explicās quomodo corpoream præsentiam, quæ post mortem suam in terris nil sit profitura, sp̄iritus dono sancturus sit, quomodo per hunc paraturus sit in orbe ecclesiam & in hac regnaturus. Iterum tamen inculcat se moriturum prius, & hinc graui mœrore opprimendos discipulos: quos mox consolando erigens denuo, asserit mœrorem non fore diuturnum, gaudium uero quod ex resurrectione oboriatur & consequatur mœrorem, fore perpetuum. Id quod per parabolam declarat parturientis mulieris.

Ad hæc ne de corporis discessu in cœlos tristarentur nimium, pollicetur suis omnia se docturum per sp̄iritum regni dei mysteria, donaturumq; quæcūq; in suo id est Christi nomine postulauerint: simul autem collin-

E V A N G E L I U M

git in breuem summam totum negotium redemptionis, hoc nimurum penitus infigere cupiens ipsorum cordibus. Quæ quum magno cum applausu reciperent et laudarent discipuli, profitentes se iam credere et plane intelligere quod ipse sit dei filius, prædictit his quod mox ipso deserto quisq; sibi fuga fit consulturus. Sub finem uero totam orationem hucusq; à 13. capite contextam concludens, et quo omnia referenda sunt sub indicans, Hæc locutus sum uobis, inquit, ut in me pacem habeatis, in mundo afflictionem habetis, sed bono gñimo sitis, ego uici mundum.

L I B E R I X.

PO STEA QVAM dominus noster Iesus seru monibus his planè diuinis discipulos suos partim consolatus esset, partim eruditus et instruxisset aduersus imminentem malorū procellam, quoniam unice admonuerat fiduciam non collocandam esse in ulla rebus humanis, sed præsidio cœlesti, porrò exemplo suo docet ut ingruentibus afflictionibus nō aliò spectent quam ad patrem cœlestem. Iam itaq; suam subiens passionem, int. Oratio do- mini Ioan: 27. cipit eam à precibus ad patrem fusis, cui se primū commendat, deinde apostolos, postremo omnes apostolorum doctrinæ credentes, obsecrans ut se glorificet, apostolos item